

CASP 2024. Rasvjetni lanci

Završno izvješće o aktivnosti

SADRŽAJ

Popis kratica	III
Izvršni sažetak	IV

I. DIO

Pregled aktivnosti	2
Uključena tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi)	2
Obuhvaćeni proizvodi	2
Kriteriji ispitivanja	3
Uzorkovanje i ispitivanje	5
Distribucija uzorkovanja	5
Postupak ispitivanja	5
Rezultati ispitivanja	6
Pregled rezultata ispitivanja i glavni nalazi	6
Detaljni rezultati ispitivanja	7
Zaključci rezultata ispitivanja	8
Procjena rizika i korektivne mjere	8
Rezultati procjene rizika	8
Korektivne mjere	9
Zaključci i preporuke	10
Zaključci	10
Preporuke za dionike	10

II. DIO

Što je CASP?	12
Plan rada za aktivnosti specifične za proizvode	13
Aktivnosti, procesi i alati povezani s određenim procesom	14

Popis kratica

CASP	Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda
GU JUST	Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača
EK	Europska komisija
EFTA	Europsko udruženje slobodne trgovine
EN	Europski standard
EU	Europska unija
GPSR	Uredba o općoj sigurnosti proizvoda 2023/988
IM	Međusastanak
KoM	Početni sastanak
LED	Svjetlosna dioda
LVD	Direktiva o niskom naponu 2014/35/EU
TNT	Tijelo za nadzor tržišta
AOP	Aktivnost povezana s određenim proizvodom

Izvršni sažetak

Ciljevi

Glavni cilj projekta Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP) jest zaštita zdravlja i sigurnosti europskih potrošača pružanjem podrške nacionalnim tijelima iz zemalja EU-a/EFTA-e odgovornima za nadzor tržišta

(TNT-ovi) u boljoj koordinaciji njihovih aktivnosti. TNT-ovi sudjeluju u zajedničkom uzorkovanju, ispitivanju i procjeni rizika određenih proizvoda tijekom projekta CASP.

Obuhvaćeni proizvodi

Aktivnost je obuhvatila rasvjetne lance koji su obuhvaćeni Direktivom o niskom naponu i koji su priključeni na

standardnu utičnicu. Uključuje i tradicionalne i zatvorene rasvjetne lance (svjetleću užad).

Glavni kriteriji ispitivanja i rezultati

Aktivnost se usredotočila na ispitivanje rasvjetnih lanaca s upravljačkim jedinicama i bez njih prema standardima

EN 60598:2015 i EN 61347-2-11, odnosno EN 61347-2-13:2014+A1:2017 za svjetla s upravljačkim jedinicama.

Ukupno 42 uzorka (48 %) nisu ispunila barem jedan od zahtjeva plana ispitivanja. Ispitivanje oznaka – upozorenja, oznaka i uputa – koje su provela tijela za nadzor tržišta pokazalo je da 41 uzorak (53 %) od njih 87 ne ispunjava zahtjeve. Preostalih 48 uzoraka (55 %) nije ispunilo barem jedan zahtjev.

Zaključci

Postoji duga povijest obavijesti u sustavu Safety Gate za rasvjetne lance koje se uglavnom odnose na pregrijavanja. Međutim, u okviru ove aktivnosti, glavni sigurnosni problemi utvrđeni su u vezi s izloženošću dijelovima pod

naponom. Za ovu aktivnost TNT-ovi su objavili sedam obavijesti u sustavu Safety Gate za one proizvode koji predstavljaju ozbiljan rizik za potrošače.¹

Ključne preporuke za dionike

Za potrošače

- ▶ Ako je rasvjetni lanac oštećen, odmah ga bacite kako biste izbjegli strujni udar;
- ▶ Ako je moguće, provjerite nalaze li se na proizvodu kontakti podaci proizvođača ili uvoznika, oznaka CE, sigurnosna upozorenja i drugi identifikatori;
- ▶ Uvijek se pridržavajte uputa za upotrebu upravljačke jedinice (vanjske/unutarnje).

Za gospodarske subjekte

- ▶ Pobrinite se da vaš proizvod ima sigurnosna upozorenja i da je u skladu sa standardima. Ne bi trebalo biti sumnje u usklađenost proizvoda koji isporučujete.

Za organizacije za normizaciju

- ▶ Standard mora osigurati zahtjeve za čitljivost upozorenja;
- ▶ Ako namjena proizvoda podrazumijeva da će ga potrošač rezati, dio koji se reže treba biti niskog napona i pri njegovu dizajnu treba paziti na sigurnost.

¹ Do 1. travnja 2025. (uključujući i taj datum).

I. dio

Pregled aktivnosti

Uključena tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi)

		Zemlja	TNT
1		Hrvatska	Državni inspektorat
2		Češka	Češko tijelo za trgovinsku inspekciju ²
3		Njemačka	Regionalno vijeće Tübingena
4		Mađarska	Ministarstvo pravosuđa, zaštite potrošača i Odjel za nadzor tržišta ²
5.		Irska	Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja i zaštite potrošača
6		Italija	Gospodarska komora Venezia Rovigo ²
			Gospodarska komora Reggio Calabria ²
			Gospodarska komora Milana Monza Brianza Lodi
7		Litva	Državna uprava za zaštitu prava potrošača
8		Malta	Malteška uprava za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača
9		Poljska	Ured za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača
10		Slovačka	Slovačka trgovačka inspekcija
11		Švedska	Nacionalno tijelo za električnu sigurnost

Obuhvaćeni proizvodi

Tradicionalni rasvjetni lanci koji se mrežno napajaju i imaju utične žarulje i integrirane LED žarulje nude praktično i učinkovito rješenje za rasvjetu u različitim okruženjima (unutaršnjem ili vanjskom), za različite događaje i u različitim razdobljima (npr. ljeto, proslava kraja godine).

Ovi sustavi rasvjete dizajnirani su za korištenje jednostavnim uključivanjem u utičnicu. Osim toga, estetska privlačnost ovih rasvjetnih rješenja, dostupnih u raznim stilovima i bojama, čini ih popularnim izborom za stvaranje atmosfere i poboljšanje uređenja.

Između 2020. i 2024. godine u sustavu Safety Gate objavljeno je 309 obavijesti za rasvjetne lance. Glavni sigurnosni rizici povezani su sa strujnim udarom, požarom i opeklinama.

² TNT-ovi mogu sudjelovati u projektu CASP samo u načinu u kojem se samo provodi ispitivanje. Sudjeluju u procesu ispitivanja, ali nisu uključeni u rasprave i odlučivanje te ne sudjeluju na sastancima o aktivnostima.

Tablica 1.: Obuhvaćeni proizvodi

	Potkategorija proizvoda	Fotografija	Opis
Obuhvaćeno	Tradicionalni rasvjetni lanci koji se napajaju iz mreže (žarulje s utiskivanjem ili integrirane LED žarulje)		Rasvjetno tijelo koje se sastoji od sklopa serijski povezanih lampica, paralelno povezanih lampica ili serijski/paralelno povezanih lampica i međusobno povezanih izoliranih vodiča.
	Rasvjetni lanci koji se napajaju iz mreže (zatvoreni rasvjetni lanci)		Rasvjetni lanac s izvorima svjetlosti koji se ne mogu mijenjati zatvoren u krutu ili fleksibilnu izolacijsku prozirnu cijev ili tubu zatvorenu na krajevima, sa spojevima ili bez njih.
Izvan područja primjene	Rasvjetni lanci koji ne ovise o električnim utičnicama, tj. nisu obuhvaćeni Direktivom o niskom naponu ³		Rasvjetni lanci koji nisu priključeni na mrežu, kao što su baterijski rasvjetni niz i solarni vanjski rasvjetni lanci. Ova kategorija nije bila obuhvaćena jer strujni udar ne predstavlja rizik, a pregrijavanje je neuobičajeno. Dodatno, smatralo se da utikači, osigurači i adapteri isporučeni s proizvodima nisu obuhvaćeni ispitivanjem.

Kriteriji ispitivanja

Regulatorni okvir za rasvjetne lance usmjeren je na odredbe Direktive o niskom naponu. Konačan plan ispitivanja opisan je u Tablici 2.

³ Direktiva 2014/35/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje na tržištu električne opreme namijenjene za uporabu unutar određenih naponskih granica (preinaka). Tekst značajan za EGP.

Tablica 2.: Plan ispitivanja za tradicionalne rasvjetne lance (EN 60598-2-20:2015) i zatvorene rasvjetne lance (EN 60598-2-21:2015)

Standardi EN 60598-2-20:2015 i EN 60598-2-21:2015		
Odredba	Zahtjevi	Napomene
20/21.5	Klasifikacija rasvjetnih tijela, zajedno s 20.6: Označivanje, kako bi se osiguralo da su sve potrebne informacije prisutne i dosljedne (Napomena: 20.6 uključuje zahtjeve za ambalažu i upute)	
20/21.7	Konstrukcija	U okviru ove odredbe pododredba 20/21.7.8 odnosi se na upravljačke jedinice. Ako postoje takve jedinice, a nemaju ih svi kompleti, potrebni su „elektronički upravljački uređaji” koji zadovoljavaju standard EN 61347-2-11 i „LED pogonski sklopovi” koji zadovoljavaju standard EN 61347-2-13. U tom slučaju, preporučene ispitne odredbe tih standarda navedene su zasebno ispod ovog popisa.
20./21.11.	Vanjsko i unutarnje ožičenje	
20/21.12.	Zaštita od strujnog udara	
20/21.13	Toplinska ispitivanja	Samo toplinska ispitivanja. Testovi izdržljivosti izostavljeni su za ovaj AOP.
20/21.14	Otpornost na čvrste predmete i vlagu	Ispitivanja prašine nisu relevantna za ovaj AOP. Ispitivanja vlage relevantna za rasvjetu namijenjenu za vanjsku upotrebu.
20/21.15	Otpornost na izolaciju i električna jakost	
20/21.16	Otpornost na visoke temperature, vatru	Ispitivanja praćenja izostavljena su za ovaj AOP.

Tablica 3: Dodatni plan ispitivanja za tradicionalne i zatvorene rasvjetne lance s upravljačkom jedinicom

Standardi EN 61347-2-11 ili EN 61347-2-13:2014+A1:2017 (ako je primjenjivo)

Napomena: Ovi se standardi primjenjuju samo u mjeri u kojoj sadržavaju dodatne zahtjeve, kako se ne bi ponovilo nešto što je već obuhvaćeno ispitivanjem prema standardima EN 60598-2-20 ili EN 60598-2-21.

Odredba	Zahtjevi	Napomene
8	Zaštita od slučajnog kontakta s dijelovima pod naponom	Za većinu rasvjetnih lanaca ovo je već obrađeno u odredbi 20.12 standarda EN 60598-2-20 (ili odredbi 20.12 standarda EN 60598-2-21).
12	Mehanička čvrstoća	Za većinu rasvjetnih lanaca, ovo je već obrađeno u odredbi 20.15 standarda EN 60598-2-20 (ili odredbi 21.15 standarda EN 60598-2-21).
14	Uvjeti kvara	
Napomena: Numeriranje sljedećih odredbi razlikuje se između dvaju standarda jer u standardu EN 61347-2-13 postoji dodatna odredba 15, ali su naslovi odredbi isti.		
15/16	Konstrukcija	
16/17	Puzne staze i zračni razmaci	
18/19	Otpornost na visoke temperature, vatru	Samo za dijelove unutar upravljačkih modula koji već nisu ispitani pod odredbom 20.16 standarda EN 60598-2-20 (ili odredbom 21.16 standarda EN 60598-2-21). Ispitivanja praćenja izostavljena su za ovaj AOP.

Uzorkovanje i ispitivanje

Distribucija uzorkovanja

Proces uzorkovanja proveli su TNT-ovi na temelju distribucije uzorkovanja dogovorene tijekom međusastanka. Uključeni TNT-ovi ukupno su prikupili 87 proizvoda za ispitivanje, koji su prikupljeni i s interneta i iz fizičkih trgovina.

Zbog vremena procesa uzorkovanja, koje se odvijalo ljeti, nekoliko TNT-ova imalo je poteškoća pri prikupljanju uzoraka. Da je uzorkovanje provedeno tijekom zime, rezultati bi možda bili drugačiji. Dostupnost proizvoda na tržištu sezonska je te je vjerojatno utjecala na rezultate aktivnosti.

Postupak ispitivanja

Ispitni laboratorij za ovu aktivnost odabran je u okviru natječajnog postupka. Specifikacije natječaja poslane su

u 81 laboratorij u EU-u/EGP-u koji su utvrđeni u skladu sa strategijom projektnog tima za uključivanje laboratorija.

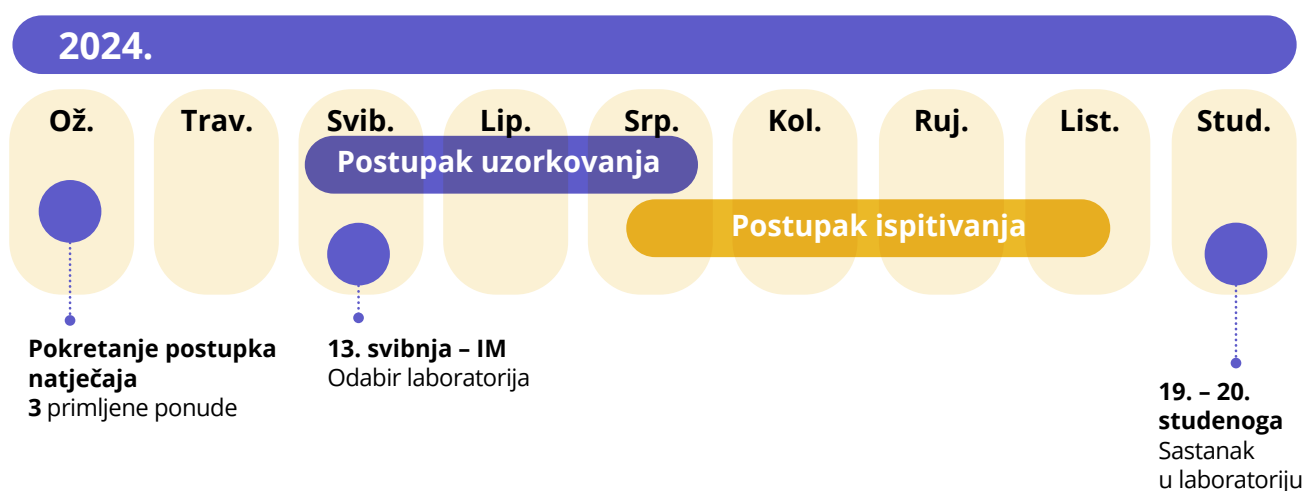
Od svakog laboratorija zatraženo je da dostavi ponudu, uključujući detaljne informacije o cijenama, dokaze o certificiranju, relevantno iskustvo stručnjaka i obrasce izvješća o ispitivanju.

Deset laboratorija dostavilo je ponudu u zadanom roku. Na temelju cjelovitosti i konkurentnosti ponuda, prethodno su odabrana tri laboratorija koja su pozvana na razgovor. Tijekom međusastanka tijelima za nadzor tržišta

predstavljene su usporedne analize tehničke kvalitete i financijskih aspekata ponuda dobivenih od laboratorija. Tijela za nadzor tržišta odabrala su laboratorij kojem je dodijeljen najveći broj bodova u pogledu tehničke kvalitete i financijske konkurentnosti.

Nakon odabira laboratorija tijela za nadzor tržišta dobila su dva mjeseca da prikupe uzorke i pošalju ih u laboratorij.

Slika 1.: Hodogram postupka uzorkovanja i ispitivanja

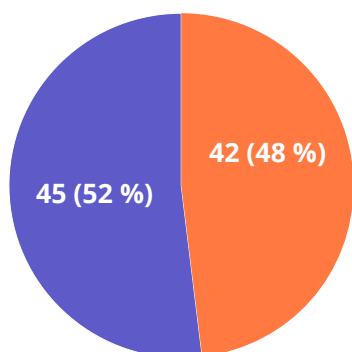
Rezultati ispitivanja

Pregled rezultata ispitivanja i glavni nalazi

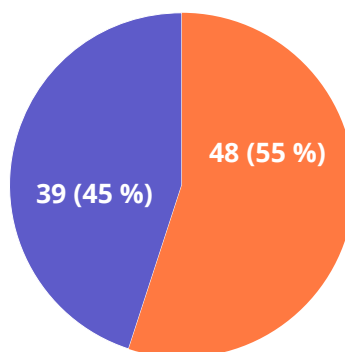
Od 87 ispitanih uzoraka, 42 proizvoda (48 %) nisu ispunila najmanje jedan zahtjev plana ispitivanja, kako je prikazano na Slici 2. To je uključivalo 29 uzoraka koji nisu ispunili zahtjeve iz odredbe 20.11. o „vanjskom i unutarnjem ožičenju“.

Ako se uključi i ishod provjera upozorenja, oznaka i uputa, koje su proveli TNT-ovi te ispitivanja koja su proveli laboratoriji, 48 uzoraka (55 %) nije ispunilo najmanje jedan od zahtjeva – vidjeti Sliku 3.

Slika 2.: Rezultati ispitivanja, ne uzimajući u obzir provjere upozorenja, oznaka i uputa (N = 87)

Slika 3.: Rezultati ispitivanja, uzimajući u obzir provjere upozorenja, oznaka i uputa (N = 87)

Ne ispunjava zahtjeve

Ispunjava zahtjeve

Uzimajući u obzir samo upozorenja, oznake i upute, TNT-ovi su utvrdili da 41 uzorak (53 %) od njih 87 nije ispunjavao te zahtjeve. Glavni razlozi nesukladnosti bili su problemi s nazivom i adresom proizvođača/uvoznika (15 uzoraka), upozorenjima o električnom udaru

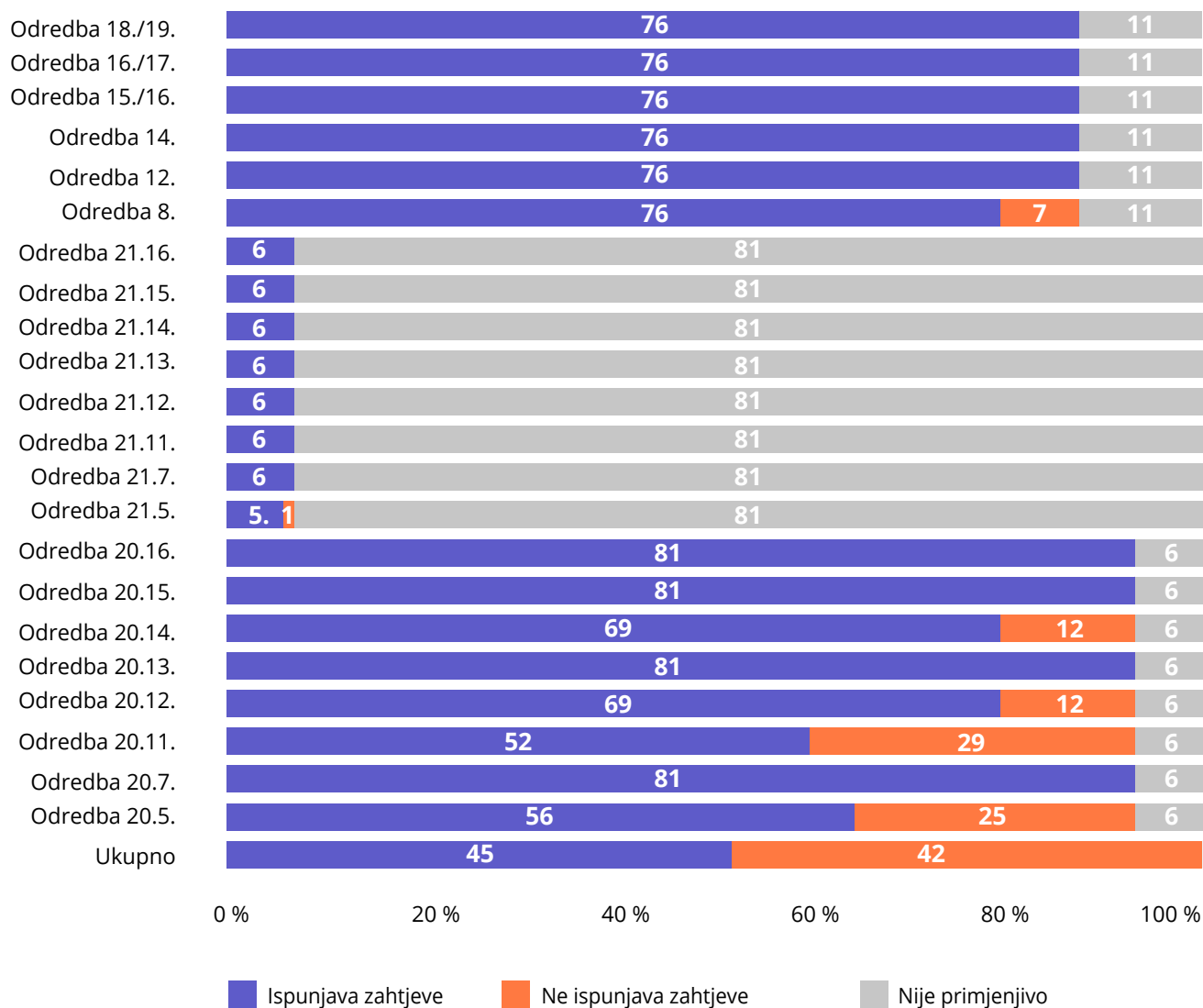
ako su lampice razbijene (15 uzoraka), upozorenjima o povezivanju na napajanje dok je proizvod u ambalaži (11 uzoraka) i s informacijama o naponu na samom lancu (9 uzoraka).

Detaljni rezultati ispitivanja

Gledajući rezultate za standard **EN 60598-2-20:2015**, posebno velik broj neprolazaka zabilježen je za odredbe 20.11: Vanjsko i unutarnje ožičenje i 20.5: Klasifikacija rasvjetnih tijela, kao što je prikazano u nastavku. Odredbe standarda nisu se primjenjivale na šest proizvoda.

Dodatno, 12 uzoraka nije ispunilo zahtjeve iz odredbi 20.12.: Otpornost na čvrste predmete i vlagu te 20.14: Zaštita od strujnog udara. Kod nekoliko proizvoda utvrđeno je da lak korišten za izolaciju nije siguran jer se može oštetiti, ostavljajući proizvod nezaštićen od kratkih spojeva. Zadovoljava zahtjeve Otpornost na visoke temperature, vatru Laboratorij je rekao da je, prema njihovu iskustvu, to rijetkost.

Slika 4.: Rezultati ispitivanja po odredbi

Prema standardu **EN 60598-2-21:2015**, samo jedan proizvod nije ispunio zahtjeve ispitivanja, konkretno odredbu 21.5 o klasifikaciji rasvjetnih tijela, čiji je cilj osigurati da su sve potrebne informacije prisutne i dosljedne. Kad je

riječ o odredbama standarda **EN 61347-2-11**, sedam uzoraka nije ispunilo zahtjeve iz odredbe 8: Zaštita od slučajnog kontakta s dijelovima pod naponom.

Zaključci rezultata ispitivanja

Poboljšana tehnologija i materijali

Postoji duga povijest obavijesti u sustavu Safety Gate o proputima na rasvjetnim lancima. Mnogi od njih povezani su s pregrijavanjem. To predstavlja rizik od požara i taljenja plastike, što može izložiti električne dijelove pod naponom. Međutim, tehnologija se posljednjih godina značajno razvila. Dok su stariji kompleti upotrebljavali male, zamjenjive žarulje sa žarnom niti, gotovo svi uzorci ispitani tijekom ove aktivnosti imali su LED diode koje se ne mogu mijenjati.

LED diode rade pri puno nižim temperaturama od žarulja sa žarnom niti, što je rezultiralo time da tijekom ove aktivnosti nije došlo do neprolazaka povezanih s toplinom. To pokazuje značajno poboljšanje sigurnosti potrošača. Svi uzorci ispunili su zahtjeve za ispitivanje užarene žice i ispitivanje pritiskom kugle, što ukazuje na sveukupno poboljšanje kvalitete plastike koja se koristi u rasvjetnim lancima.

Najvažniji problemi u pogledu sigurnosti potrošača

Glavni razlozi neprolaska bili su povezani s otpornošću krutih predmeta te zaštitom od vlage i strujnog udara. **Pristup dijelovima pod naponom** i rizik od strujnog udara posljedica su loše kvalitete izrade upravljačkih kutija.

- ▶ Neki setovi bili su označeni kao prikladni za vanjsku upotrebu, ali se pokazalo da nisu vodootporni. Ta **neodgovarajuća zaštita** dijelova pod naponom od prodiranja vode može uzrokovati strujni udar ako se s kompletom rukuje dok je uključen u struju. Određeni zatvoreni kompleti mogu se rezati na određenim mjestima. Međutim, u jednom slučaju, rezom su otkrivene žice pod naponom.

- ▶ **Premalo ožičenje** – iznimno male površine poprečnog presjeka – uočene su u nekim uzorcima, što može dovesti do dva potencijalna problema: 1) nedovoljna strujna opterećenost i 2) neodgovarajuća mehanička čvrstoća. Prvi problem nije previše zabrinjavajući jer su to uređaji male snage i s minimalnim zahtjevima za strujom. Međutim, drugi je problem ključan: ako ožičenje u komponenti mrežnog napona zakaže, mogu se izložiti dijelovi pod naponom. U jednom uzorku ožičenje je bilo toliko tanko da je puklo tijekom ispitivanja sidrišta kabela.

Procjena rizika i korektivne mjere

Rezultati procjene rizika

Rasvjetni lanci mogu se staviti na tržište samo ako ispunjavaju relevantne sigurnosne zahtjeve utvrđene u zakonodavstvu. Pri procjeni predstavlja li proizvod rizik, treba se poštovati članak 26. o obavješćivanju o opasnim proizvodima kroz sustav za brzu razmjenu informacija Safety Gate.⁴

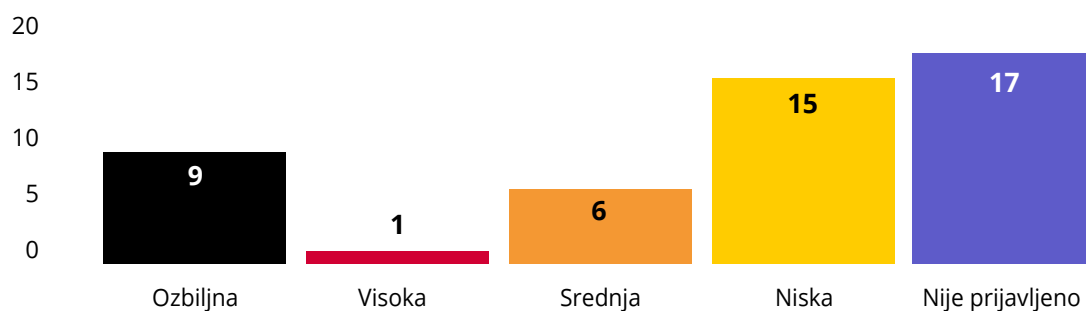
Ukupno 48 uzoraka (55 %) nije ispunilo zahtjeve. Ukupno 42 uzorka (48 %) nije ispunilo zahtjeve ispitivanja koja je proveo laboratorij, a 41 uzorak (53 %) nije ispunio zahtjeve u vezi s označavanjem (za upozorenja, oznake i upute).

- ▶ Procijenjeno je da devet uzoraka predstavlja ozbiljan rizik, a jedan predstavlja visoki rizik. Šest ih je označeno kao srednji rizik, a 15 kao niski rizik;
- ▶ Proizvodi koji su ispunili zahtjeve ispitivanja, ali nisu ispunili zahtjeve označavanja, prijavljuju se pod oznakom „Formalna neusklađenost“.

Na Slici 5 prikazane su razine rizika uzoraka koji nisu ispunili zahtjeve.

⁴ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda.

Slika 5.: Razina rizika uzoraka koji nisu ispunili zahtjeve

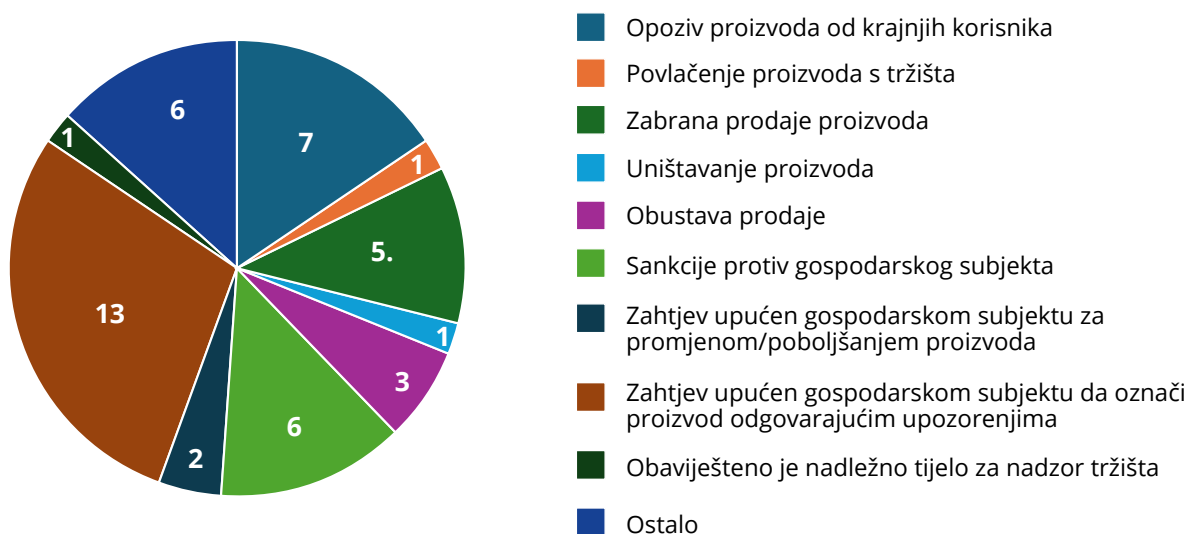

Korektivne mjere

Na temelju rezultata i provedenih procjena rizika TNT-ovi su odlučili o korektivnim mjerama za proizvode koji nisu u skladu sa zakonodavstvom EU-a i/ili primjenjivim standardima.

Na slici 6 prikazuju se korektivne mjere poduzete za proizvode koji nisu ispunjavali zahtjeve ispitivanja.

Slika 6.: Mjere poduzete za proizvode koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 45)⁵

Nadalje, u skladu s člankom 26 GPSR-a, kada se utvrdi ozbiljan rizik, TNT-ovi su zakonski dužni dostaviti obavijest u sustav za brzu razmjenu informacija Safety Gate⁶. Na temelju GPSR-a i Uredbe (EU) 2019/1020⁷, također se preporučuje da TNT-ovi dostave obavijesti o mjerama poduzetima protiv proizvoda koji predstavljaju rizik koji je manji od ozbiljnoga.

Nakon ove kampanje ispitivanja u sustavu Safety Gate objavljene su obavijesti za **sedam** proizvoda.

⁵ Do 1. travnja 2025. (uključujući i taj datum).

⁶ Uredba (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o općoj sigurnosti proizvoda.

⁷ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda.

Zaključci i preporuke

Zaključci

U aktivnosti je ispitana mehanička sigurnost rasvjetnih lanaca. Općenito se smatralo da je kvaliteta plastičnih materijala bolja nego prije. Ukupno 48 % uzoraka nije ispunilo barem jedan od zahtjeva električnih i mehaničkih ispitivanja.

Dodaju li se tome ispitivanja o upozorenjima, oznakama i uputama, koja su proveli TNT-ovi, broj uzoraka koji nije ispunio barem jedan od zahtjeva raste na 55 %. To je važan dio profila rizika rasvjetnih lanaca jer korisnicima

pruža ključne informacije o pravilnoj upotrebi proizvoda i smanjuje rizik od strujnog udara.

TNT-ovi su u sustavu Safety Gate objavili sedam obavijesti te su gospodarske subjekte uputili da označe proizvode odgovarajućim upozorenjima i da ih opozovu od krajnjih korisnika. Zabranili su prodaju nekih proizvoda i nametnuli sankcije nekolicini gospodarskih subjekata.

Preporuke za dionike

Sljedeće preporuke temelje se na ishodu ispitivanja i rasprava tijela za nadzor tržišta tijekom projekta.

Za potrošače

- ▶ Vjerujte samo proizvodima koji imaju kontaktne podatke proizvođača ili uvoznika sa sjedištem u EU-u;
- ▶ Uvijek slijedite upute proizvođača, uključujući i gdje se mora postaviti upravljačka kutija (u zatvorenome ili na otvorenome);
- ▶ Ako je rasvjetni lanac oštećen, pažljivo ga isključite iz struje i odmah ga bacite kako biste izbjegli rizik od strujnog udara;
- ▶ Ako kupujete na internetu, prednost dajte proizvodima koji imaju barem jednu fotografiju. Na temelju fotografije ili fotografija trebali biste lako pronaći sljedeće ključne informacije:
  - oznaku CE;
  - sigurnosno upozorenje;
  - identifikatore.
- ▶ Upravljačku kutiju uvijek treba držati dalje od vode, osim ako nije navedeno da je namijenjena za vanjsku upotrebu i da je kutija otporna na kišu;
- ▶ U sustavu [Safety Gate](#) provjerite je li proizvod koji kupujete utvrđen kao opasan;
- ▶ Sve sigurnosne probleme ili nezgode s proizvodom prijavite prodavatelju/proizvođaču, a zatim svom tijelu za zaštitu potrošača na portalu [Consumer Safety Gateway](#). Imajte na umu da nadležno tijelo neće izravno intervenirati u vašem pojedinačnom slučaju.

Za gospodarske subjekte

- ▶ Pobrinite se da vaš proizvod ima upozorenje o strujnom udaru i da je u skladu sa standardima sigurnosti;
- ▶ Znajte svoje dobavljače kako biste mogli pratiti proizvod u slučaju oštećenja;
- ▶ Provjerite je li proizvod već prošao sigurnosne provjere. Ne bi trebalo biti sumnje u usklađenost proizvoda koji namjeravate isporučiti ili koji isporučujete;
- ▶ Kada gospodarski subjekti (distributeri i prodavači na internetu) prime proizvode, obvezni su provjeriti usklađenost s pravilima o sigurnosti proizvoda prije nego što ih stave na tržište.

Za organizacije za normizaciju

- ▶ Osigurajte da standard uključuje upozorenja da se proizvod ne smije koristiti ako je oštećen;
- ▶ Standard mora propisati zahtjeve o veličini, čitljivosti, položaju, boji i kontrastu upozorenja na ambalaži i proizvodu;
- ▶ Ako namjena proizvoda podrazumijeva da će ga potrošač rezati, dio koji se reže treba biti niskog napona i pri njegovu dizajnu treba paziti na sigurnost. Dodatno, gdje je to relevantno, uz komplet se moraju isporučiti sredstva i upute za održavanje IP zaštite;
- ▶ Standard dopušta minimalnu površinu poprečnog presjeka (CSA) od 0,15 mm² u niskonaponskim ožičenjima. Posebno kod LED rasvjetnih lanaca, snaga (a time i struja) izuzetno je niska, stoga manja CSA ne predstavlja rizik. Možda bi se minimalna CSA-a mogla dodatno smanjiti u standardu.

I. dio

Što je CASP?

Projekt „Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP)” omogućuje blisku suradnju između tijela za nadzor tržišta iz zemalja Europske unije / Europskoga udruženja

slobodne trgovine kako bi se osigurala sigurnost proizvoda na jedinstvenom tržištu.

CASP 2024. uključuje sedam aktivnosti ispitivanja određenih proizvoda i dvije horizontalne aktivnosti

Sudionici u aktivnostima specifičnima za proizvode ispituju zajedno odabrane proizvode koji su uzorkovani na njihovim pojedinačnim tržištima. Proizvodi se ispituju u akreditiranim laboratorijima u EU-u/EFTA-i, u skladu sa zajednički dogovorenim kriterijima ispitivanja.

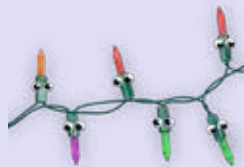
CASP 2024. uključuje i jednu aktivnost ponovnog ispitivanja. Na temelju istog plana ispitivanja kao u prethodnoj kampanji ispitivanja predmetne kategorije proizvoda, inicijativa ponovnog ispitivanja uključuje ponavljanje opsežnih aktivnosti nadzora tržišta za te kategorije proizvoda kako bi se potvrdila razina usklađenosti nakon proteka određenog vremenskog razdoblja.

PSA 1
Dude varalice

PSA 2
Hranilice

PSA 3
Lanci s lampicama

PSA 4
Male električne grijalice

PSA 5
Jednokratne električne cigarete

PSA 6
Dječji bicikli

PSA 7
Igračke ljigavci (ponovno testiranje)

Horizontalne aktivnosti tijelima za nadzor tržišta nude forum za razmjenu znanja. Pod vodstvom tehničkih stručnjaka u relevantnim područjima, sudionici razvijaju zajedničke pristupe, postupke i praktične alate za nadzor tržišta.

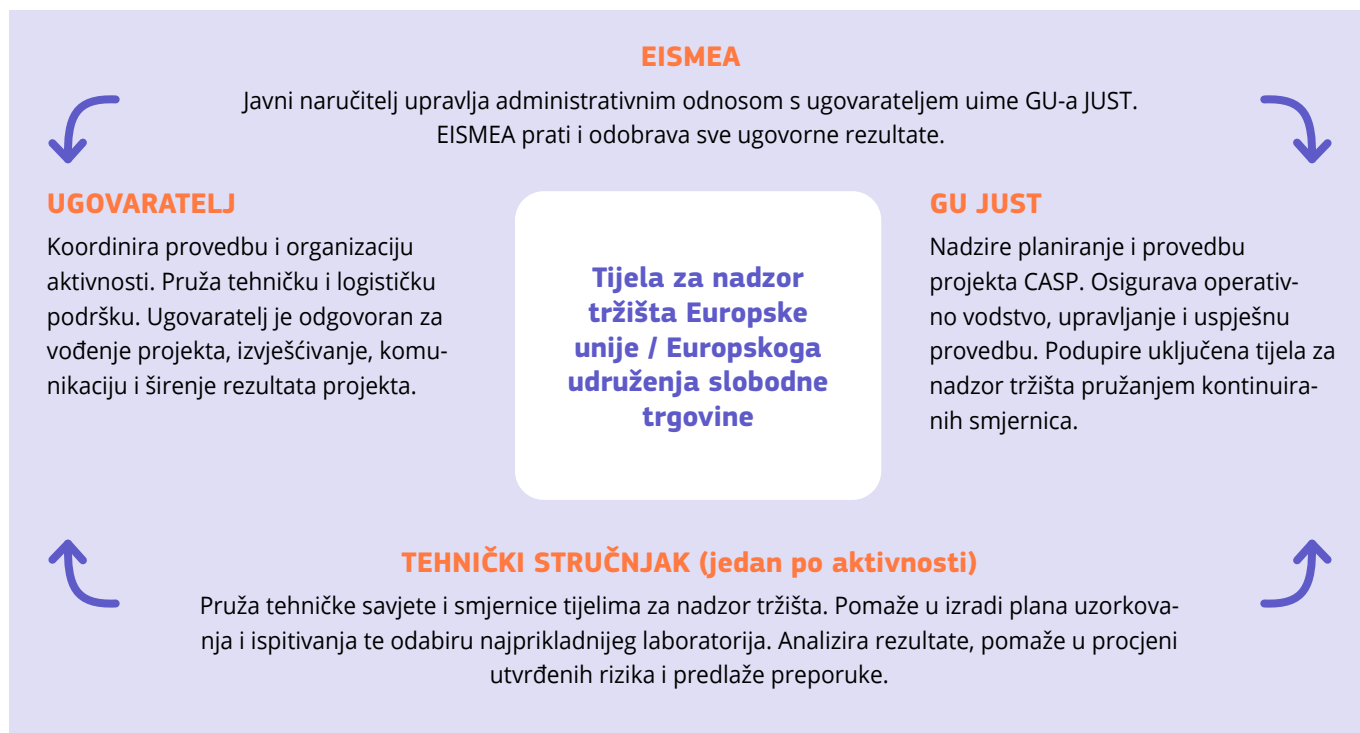
HA 1
Standardizacija – primjena standarda prema analogiji

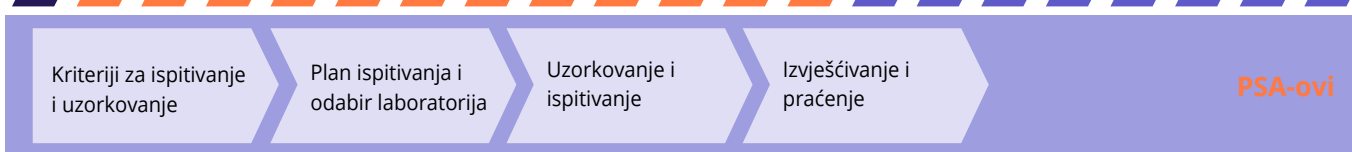
HA 2
Početni paket za pridošlice

Uloge i dužnosti

Plan rada za aktivnosti specifične za proizvode

Početak	Uzorkovanje i ispitivanje	Izvjешćivanje	Vanjska komunikacija
<ul style="list-style-type: none"> Opsežno istraživanje dokumentacije Razgovori radi utvrđivanja opsega aktivnosti Nacrt ispitivanja i plana uzorkovanja Mapiranje laboratorija 	<ul style="list-style-type: none"> Postupak raspisivanja natječaja za laboratorij Odabir i ugovaranje laboratorija Uzorkovanje i prijevoz Proces ispitivanja i izvješća o ispitivanju 	<ul style="list-style-type: none"> Procjena rizika Koordinacija mjera koje su usvojila tijela za nadzor tržišta Izrada nacrt završnih izvješća Zbrinjavanje ili vraćanje uzoraka tijelima za nadzor tržišta 	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj komunikacijskog skupa alata Razvoj komunikacijskih poruka Pokretanje komunikacijske kampanje Procjena učinka

**Komunikacija
i distribucija**

Aktivnosti, procesi i alati povezani s određenim procesom

<p>0. Proces prije CASP-a</p> <p>GU JUST provodi zadatak određivanja prioriteta s tijelima za nadzor tržišta kako bi se odabrale kategorije proizvoda za svaki projekt CASP. Proces odabira uključuje i nove kategorije proizvoda i one koje su prethodno ispitane u okviru projekta CASP.</p>	<p>1. Provjera valjanosti ispitivanja i planova uzorkovanja</p> <p>Tehnički stručnjaci izrađuju nacrt planova ispitivanja na temelju prioriteta koje utvrde tijela za nadzor tržišta i identificiranih glavnih opasnosti od proizvoda. Nacrti se predstavljaju na početnim sastancima, a potom ih sudionici dorađuju i potvrđuju.</p>	<p>2. Odabir laboratorija</p> <p>Izvođačev tim mapira laboratorije za ispitivanje i kontaktira s njima kako bi prikupio preliminarne ponude cijena i druge važne informacije. Nakon početnih sastanaka pokreće se postupak nadmetanja, a ponude se uspoređuju i ocjenjuju. Na međusastancima tijela za nadzor tržišta odabiru jedan laboratorij po aktivnosti.</p>
<p>3. Prikupljanje i prijevoz uzoraka</p> <p>Tijela za nadzor tržišta prikupljaju uzorke sa svojih nacionalnih tržišta, provode preliminarne provjere te ih šalju u odabrani laboratorij za ispitivanje.</p>	<p>4. Ispitivanje i isporuka izvješća o ispitivanju</p> <p>Laboratorij ispituje uzorke u skladu s dogovorenim planom ispitivanja. Tijela za nadzor tržišta provjeravaju izvješća o ispitivanju te potvrđuju njihovu valjanost.</p>	<p>5. Procjena rizika</p> <p>Tehnički stručnjak i tijela za nadzor tržišta provode procjene rizika na svim uzorcima koji ne ispunjavaju uvjete ispitivanja.</p>
<p>6. Mjere koje su usvojila tijela za nadzor tržišta</p> <p>Tijela za nadzor tržišta poduzimaju korektivne mjere za proizvode koji ne udovoljavaju zahtjevima te objavljuju obavijesti u sustavu Safety Gate.</p>		<p>7. Vanjske komunikacije</p> <p>Kampanja vanjske komunikacije pokrenut će se nakon potvrde valjanosti svih rezultata ispitivanja. Provodi se preko medija i aktivnosti za koje su angažirane utjecajne osobe (influenceri), uz podršku aktivnosti distribucije koje provode dionici.</p>

Vanjska komunikacija

Alati za komunikaciju

- ▶ **Završna izvješća** za svaku aktivnost i za projekt CASP 2024.;
- ▶ **Informativni letci;**
- ▶ **Igrica #ProductGo i povezani materijali;**
- ▶ **Promotivni materijali za medije i društvene mreže.**

Kanali

Komunikacijski materijal distribuira se preko:

- ▶ ec.europa.eu prisutnosti na internetu ([Safety Gate](#), internetske stranice [CASP](#), [dijela Vijesti EISMEA-e](#));
- ▶ računa GU-a JUST i EISMEA-e na društvenim mrežama;
- ▶ komunikacijskih kanala tijela za nadzor tržišta;
- ▶ odabranih partnerskih utjecajnih osoba (influencera);
- ▶ odabranih medijskih partnerstava.

EUROPSKA KOMISIJA

Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača

Uprava za potrošače

Jedinica B4 Sigurnost proizvoda i Sustav za brzu razmjenu
informacijaE-pošta: JUST-B4@ec.europa.eu

Europska komisija nije odgovorna ni za kakvu posljedicu koja proizlazi iz ponovne upotrebe ove publikacije.

© Europska unija, 2025.

Politika ponovne upotrebe dokumenata Europske komisije provodi se na temelju Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj upotrebi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Osim ako nije drugačije navedeno, ponovna upotreba ovog dokumenta odobrena je pod licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International. (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna upotreba dopuštena pod uvjetom da se navedu odgovarajuće reference i sve promjene.

Za svaku upotrebu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebna izravna dozvola imatelja pojedinačnog prava.

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU dostupne su na mrežnoj stranici Europa na adresi: https://europa.eu/european-union/index_hrUred za publikacije
Europske unijeLuksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2025
ISBN 978-92-68-26482-9
doi:10.2838/4939644